

[Udenrigsministeren.]

hvor det findes muligt. De synes lykkeligvis at erkende, at de har et fælles ansvar for fredens opretholdelse. Et tegn herpå er de to landes beslutning i efteråret 1969 om at indlede drøftelser om en begrænsning af de strategiske våben, offensive såvel som defensive. De første drøftelser, der fandt sted i Helsingfors i november og december 1969, koncentrerede sig om proceduren for de egentlige substansdrøftelser, der nødvendigvis må være nøje forberedt. Det lover godt for fremtiden, at der umiddelbart før jul — efter ca. 6 ugers drøftelser — blev opnået enighed om at indlede de substantielle drøftelser i Wien den 16. april i år.

Disse drøftelser, der må betragtes som en opfyldelse af det løfte, som atommagterne påtog sig ved ikke-spredningsaftalens indgåelse om at fortsætte forhandlingerne om effektive foranstaltninger til en snarlig standsning af kernevåbenkapløbet, og til kernevåbenedrustning, må hilses velkommen. Hvis de lykkes, men herom er det endnu for tidligt at udtale sig, vil de betegne et betydningsfuldt skridt henimod en standsning af det strategiske våbenkapløb. Et positivt resultat af forhandlingerne vil indebære et virkeligt fremskridt og vil åbne nye og forbedrede muligheder for den afspænding mellem Øst og Vest, som vi alle så meget ønsker.

Den storpolitiske udvikling er imidlertid ikke alene bestemt af forholdet mellem USA og Sovjet. Der er mange andre faktorer, der spiller ind, og blandt dem vil jeg ved denne lejlighed specielt fremdrage den rolle, som Den kinesiske Folkerepublik spiller. Vel har Kina endnu ikke nær de magtmedler, som de to store atommagter råder over, men Kina er verdens folkerigeste stat, og det er i fuld gang med at udvikle sig til en atommagt.

Det har givet anledning til alvorlig forroligelse og gør det fremdeles, at det kinesisk-sovjetiske forhold gennem snart mange år har været præget af modsætninger og konflikter af en særdeles alvorlig karakter. Der er inden for det sidste år forekommet åbne sammenstød, som indebærer en virkelig risiko for en fortsat forværring af forholdet mellem Sovjetunionen og Kina, i hvilken forbindelse det må betænkes, at der er tale om en konflikt mellem to stormagter

og to atommagter, der har en fælles grænse på ca. 5.000 km. Det er derfor med tilfredshed, at vi har set, at den sovjetiske og den kinesiske regering i efteråret enedes om at indlede forhandlinger i Peking for at finde frem til en løsning på de grænseproblemer, der umiddelbart var anledningen til sammenstødene ved Ussurifloden og på grænsen til Sinkiangprovinsen. Disse forhandlinger er endnu ikke afsluttede, og meget tyder på, at de er præget af store vanskeligheder, som ikke er lette at overvinde. Vi ser det dog som et godt tegn, at de to parter har vist vilje til at søge striden løst ved forhandlingsbordet.

På samme måde hilser vi det med tilfredshed, at USA og Kina ved årsskiftet er blevet enige om at genoptage den tidligere etablerede kontakt mellem de to landes ambassadører i Warszawa, efter at denne kontakt har været afbrudt i et par år. Gennem vor konsekvente støtte til at få regeringen i Peking repræsenteret i FN søger vi at gøre vort til at bryde den kinesiske isolation og åbne mulighederne for, at folkerepublikken kan deltage i det internationale arbejde.

I denne forbindelse vil jeg sige nogle ord om udviklingen i Vietnam.

USA viderefører nu sin aftræpningspolitik ved at iværksætte en tilbagetrækning af amerikanske styrker i Sydvietnam. De amerikanske styrker, som i juni 1969 udgjorde godt 540.000 soldater, er foreløbig blevet reduceret med over 60.000 mand, og yderligere tilbagetrækninger er stillet i udsigt, således at der imødeses en reduktion på i alt 115.000 mand pr. 15. april i år.

Der har således fundet en ændring sted i udviklingen af Vietnamkonflikten. Med den tilsyneladende konsekvente amerikanske tilbagetrækningspolitik og dermed en indskrænkning i den militære aktivitet er risikoen for en eskalering blevet formindsket. Denne i sig selv positive udvikling i konflikten mønster kan dog ikke skjule den dybe skuffelse, vi alle må føle ved, at de politiske forhandlinger i Paris ikke synes at gøre fremskridt; det må derfor håbes, at der fra alle sider vil blive gjort de indrømmelser, der vil være nødvendige for at nå til et positivt resultat.

Jeg vender mig dernæst til situationen i Europa, der selysagt er den, der mest direkte berører dansk udenrigspolitik.